

**EURASIA
CENTER**

Eurázsia
Központ

Elemzések

**A Modi kormány közvetítési kísérletei –
Béketeremtés Indiai vezetéssel?**

Klemensits Péter

EK/2024/23.

Eurázsia Központ

Elemzések

Kiadó:

Eurázsia Központ

Szerkesztő:

Dr. Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

1117 Budapest, Infopark sétány 1i

eurasiacenter@nje.hu

<https://eurasiacenter.hu/>

Kiadásért felelős személy:

Dr. Horváth Levente, igazgató

Jelen elemzés és annak következtetései kizárólag a szerzők magánvéleményét tükrözik és nem tekinthetők a **Eurázsia Központ** álláspontjának.

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024.

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-550X

A MODI KORMÁNY KÖZVETÍTÉSI KÍSÉRLETEI – BÉKETEREMTÉS INDIAI VEZETÉSSSEL?

Klemensits Péter

A Narendra Modi vezette indiai kormány az orosz-ukrán háborúban és a közel-keleti konfliktusban egyik fél mellett sem hajlandó elkötelezni magát, miközben a saját érdekeit szem előtt tartva igyekszik megőrizni stratégiai autonómiáját. 2024-ben azonban az indiai diplomácia ennél tovább is ment és közvetítő szerepet is hajlandó volt felvállalni. Az elemzés célja, hogy bemutassa India álláspontját, közvetítési kísérleteit, ami számunkra is figyelmet érdemel, hiszen a magyar kormány álláspontjához hasonlóan Újdelhi is azt a nézetet képviseli, hogy a konfliktusok megoldása a harctéren nem lehetséges, csupán a béke jelentheti az egyetlen alternatívát.

Kulcsszavak: *India, külpolitika, orosz-ukrán háború, Izrael-Hamász konfliktus, közvetítés, béketeremtés*

Abstract

The Indian government under Narendra Modi is not willing to commit to either side in the Russia-Ukraine war and the Middle East conflict, while it wants to preserve its strategic autonomy in its own interest. In 2024, however, Indian diplomacy went further and was willing to play a mediating role. The aim of this analysis is to present India's position and its attempts at mediation, which deserve our attention, because New Delhi, like the Hungarian government, believes that conflicts cannot be resolved on the battlefield and that peace is the only alternative.

Keywords: *India, foreign policy, Russo-Ukrainian war, Israel-Hamas conflict, mediation, peacemaking*

Bevezetés

A világban tapasztalható geopolitikai feszültségekkel szemben a nagyhatalmak közül India sem maradt közömbös. Az ország azonban az immáron harmadik miniszterelnöki ciklusát töltő Narendra Modi vezetésével nem csupán azt közölte a világgal, hogy – a Nyugat várakozásai ellenére – az orosz-ukrán háborúban és a közel-keleti konfliktusban nem kíván egyik fél mellett sem elköteleződni, hanem merész diplomáciai lépésekkel hajlandó aktív szerepet vállalni a felek közötti közvetítésben, a béketeremtésben. Az indiai kormány álláspontja, törekvései nem csupán azért érdemelnek figyelmet mert a világpolitika egyik meghatározó államáról beszélünk, hanem mert – a magyar kormány álláspontjához hasonlóan –

Újdelhi is azt a nézetet képviseli, hogy a konfliktusok megoldása a harctéren nem lehetséges, csupán a béke jelentheti az egyetlen alternatívát.

A Modi féle külpolitika lényege

A hidegháború utáni indiai külpolitika alapja, hogy az ország stratégiai autonómia megőrzésére törekszik, vagyis nem köt szövetségeket, ehelyett a saját érdekeitől vezérelve minden féllel az együttműködésre törekszik. Napjainkban egyértelműen érvényesül ez a tendencia. A Narendra Modi kormányzat határozott törekvése, hogy [Indiát „vishwaguru”-ként](#) vagy világvezetőként pozícionálja. Ez a kifejezés akkor jelent meg a világszínpadon, amikor India 2023-ban vendégül látta a G-20-akat. Elődeihez hasonlóan Modi is egy többpólusú világ független pólusának képzi el Indiát. E cél elérése érdekében megtartotta India semlegességét és az el nem köteleződésen alapuló politikáját.

Modi külpolitikáját a [továbbfejlesztett stratégiai autonómia](#) jellemzi, miközben folytatta és kiterjesztette a korábbi kormányok azon erőfeszítéseit, hogy szövetségeket keressen olyan országokkal, amelyek egymás ellenségei. Éppen ezért India számára kényelmes helyzetet teremtett a Négyes (az Egyesült Államokkal és szövetségeseivel), és a Sanghaji Együttműködési Szervezet (Kínával, Oroszországgal és szövetségeseikkel) tagsága egyaránt. Ezzel egyidejűleg asszertív külpolitikát folytatva képviseli az ország nemzeti érdekeit a világban.

Modi különösen ezen a fronton könyvelhette el vitathatatlanul legnagyobb és legjelentősebb sikerét. Egy geopolitikailag törékeny világban kevés nagyhatalomnak sikerült együttműködést kezdeményeznie az Egyesült Államokkal, miközben nyilvánosan udvarolt legnagyobb ellenségeinek. India szembeütnő kivételt képez. A Kínától való washingtoni féltelmek ügyes kihasználásával Modinak sikerült rendkívüli támogatást kicsikarnia a Fehér Házból, miközben aktívan elutasította, hogy bármit is adjon cserébe. India például nem hajlandó támogatást ígérni az Egyesült Államoknak egyetlen fontos geopolitikai céljában sem. Nemcsak, hogy elutasítja az Indo-csendes-óceáni bázisokhoz való hozzáférésre vonatkozó kéréseket, de aziránt sem kötelezte el magát, hogy egy Kínával való konfliktus esetén az amerikai erők oldalán belépjen a háborúba.

Elmondhatjuk, hogy Modi rendkívül [hatékony külpolitikával](#) rendelkező stratégiai szereplővé tette Indiát. Mindezt ezt úgy érte el, hogy megnyitotta az utat a nagy- és középhatalmakkal való szorosabb kapcsolatok előtt. A Modi-kormány ugyanakkor arra is [ígéretet tett](#), hogy az indiai külpolitikát olyan elvekre alapozza, amelyek jobban összhangban vannak India hagyományaival, és helyreállítja a világban elfoglalt helyét, biztosítva, hogy státuszát és érdekeit mindenki tiszteletben tartsa, beleértve a nagyhatalmakat is. Külpolitikájában ennek megfelelően a következő elvek dominálnak: méltóság, párbeszéd, közös jólét, regionális és globális biztonság, valamint a kulturális-civilizációs kapcsolatok szerepe.

Subrahmanyam Jaishankar, 2019 óta India [külügyminisztere könyvében](#) soktényező külpolitikáról ír, aminek a lényege, abban keresendő, hogy India maga

kívánja eldönteni, hogy milyen együttműködési formát épít ki a nagyhatalmakkal és a köztük való egyensúlyozást miként valósítja meg. A történelem azt mutatja, hogy India kiegyensúlyozottsága és a stratégiai autonómia gyakorlata biztosította a választási lehetőségek rugalmasságát.

India többirányú külpolitikája valójában nem a zavarodottság megnyilvánulása, hanem inkább a verseny és az együttműködés globális erőire adott válasz, amely gyakran kívül esik az irányításán. Egy ilyen megközelítés jól szolgál a szabályozott nagyhatalmi magatartás és a kevésbé ingatag szomszédság idején.

Azt azonban Jaishankar is elismeri, hogy mivel az Egyesült Államok közötti globális rivalizálás egyre konfrontatívabb vonásokat mutat, Oroszországnak a Nyugattal való megromlott kapcsolata az ukrajnai invázióval mélyrepülésbe kezd, és India saját megromlott kapcsolata Kínával egyre bizonytalanabbá válik, India külpolitikája, a szigorú szövetségek elkerülése révén, fontos próbát fog kiállni.

Modi 2024-es újraválasztását követően továbbra is arra törekszik, hogy fenntartsa a lendületet és [átfogó külpolitikai reformokat](#) hajtson végre, megerősítse a stratégiai szövetségeket, és megszilárdítsa India vezető szerepét a globális délen. A regionális biztonság fokozásával, és a globális partnerségek előmozdításával India célja, hogy a világ színpadán meghatározó szereplővé váljon, a konfliktusok megoldásának elősegítése, a felek közötti közvetítés pedig ennek képezi a szerves részét.

Modi moszkvai látogatása

Narendra Modi miniszterelnök júliusi moszkvai útja merész diplomáciai erőfeszítést jelentett India részéről, hogy eloszlassa India politikájának esetleges változásával kapcsolatos orosz aggodalmakat, egyúttal előmozdítsa a kelet-európai háború békés rendezését. Az orosz-ukrán háború kezdete óta Oroszországot a nyugati demokráciák magukra hagyták, míg mások óvatosnak mutatkoztak az elköteleződésben. India továbbra is erős gazdasági kapcsolatokat ápol Oroszországgal, ennek ellenére az elmúlt két évben orosz körökben egyre nagyobb aggodalmak merültek fel amiatt, hogy India nem tulajdonít prioritást az Oroszországgal való kapcsolatainak.

Valójában az indiai-orosz kapcsolatok jelenlegi formájában [rendkívül átfogóak](#), a védelemtől és a kereskedelemről kezdve az úrkutatáson át a nukleáris és kulturális együttműködésig mindenre kiterjednek. Aktívan együttműködnek olyan többoldalú fórumokon, mint a BRICS, az SCO és a G20.

India tudatosan figyelmen kívül hagyta az Oroszországból származó energiaimportjára vonatkozó nyugati szankciókkal kapcsolatos fenyegetéseket. Az orosz nyersolaj az elmúlt hónapban [India teljes importjának 44%-át tette ki](#), ami 4,2%-kal magasabb, mint júniusban és 12%-kal több, mint egy évvel ezelőtt. India politikája, miszerint olcsó olajat importál Oroszországból, komoly nyugati kritikáknak volt kitéve, de India az energiaárak és az infláció kordában tartásával indokolta az importot. India és Oroszország célja, hogy az évtized végére a jelenlegi 68 milliárd dollárról [100 milliárd dollárra](#) növelje a kétoldalú kereskedelmet.

A védelmi együttműködés továbbra is az India-Oroszország kapcsolat egyik sarokköve. Az S-400 Triumf légvédelmi rendszerek folyamatban lévő szállítása, amely 2021 végén kezdődött, India védelmi stratégiájának kulcsfontosságú eleme, amely hatékony védelmet biztosít a légi fenyegetésekkel szemben. Annak ellenére, hogy India egyre több védelmi felszerelést szerez be az Egyesült Államokból, Izraelből és Franciaországból, Oroszország még mindig dominál India külföldi katonai beszerzéseiben, a használatban lévő felszerelések 50 %-a orosz eredetű.

India közvetítési kísérlete

India a háború 2022-es kitörését követően végig szimpatizált Oroszországgal. Nem volt hajlandó elítélni Oroszországot, tartózkodott az ENSZ-ben a Moszkvára nézve kedvezőtlen szavazástól. Újdelhi rövid háborúra számított, remélve, hogy hamarosan visszatér a normalitás. Mivel azonban a háború még mindig tart, az indiai politikai döntéshozók komoly kényszerhelyzetbe kerültek. A két fél közötti kötékhúzás során India diplomáciája is nyomás alá került, hiszen nem csupán a nyugati kritikák erősödtek fel, de az inflációs nyomás is fenyeget, miközben a saját kárára [Oroszország közelebb került Kínához](#).

Modi elutasította a háborút, ezzel szemben a diplomácia és a párbeszéd mellett állt ki. 2022 szeptemberében a Putyinnal folytatott személyes találkozásán azt mondta, hogy ez nem a háború korszaka. Ez az orosz akcióval kapcsolatos rosszallás egyértelmű kifejezése volt, egyben kifejezve India félelmét, hogy Oroszország teljesen átáll a kínai oldalra.

Vlagyimir Putin orosz elnökkel való találkozásán Modi hangsúlyozta, hogy „a csatátéren nem lehet megoldást találni”. Ez a mondat azonban nem új. Először S. Jaishankar külügyminiszter használta idén márciusban, malajziai látogatása során. Ennek újbóli használata azonban azt jelzi, hogy Modi a Putyinnak 2022 szeptemberében küldött korábbi üzenetére kíván építeni, miszerint „[a mai korszak nem a háború korszaka](#)”. „India kész minden lehetséges módon együttműködni a béketeremtés érdekében... Reménykedem a békében” – tette hozzá.

„Örültem, hogy mindketten nyíltan és széleskörűen meg tudtuk vitatni az Ukrajnával kapcsolatos gondolatainkat, és nagy tisztelettel igyekeztünk meghallgatni és megérteni egymás nézőpontját” – mondta Putin. Az orosz vezető viszont nagyra értékelte Modi békéről szóló üzenetét. „Nagyra értékelem azt a figyelmet, amelyet a legsürgetőbb kérdéseknek szentel, beleértve az Ön erőfeszítéseit az ukrajnai válság megoldásának módjaira, elsősorban békés eszközökkel” – fejtette ki indiai kollégájának.

A találkozóval Modi sikeresen megerősítette az Oroszországgal fennálló stratégiai kapcsolatokat,¹ miközben a Modi-Putin ölelés látványa egyértelmű üzenetet küldött a nemzetközi közösségnek, hogy Oroszország kulcsfontosságú helyet foglal el India stratégiai számításaiban, és India a saját érdekei kárára nem fog engedni a külső nyomásnak. Újdelhi hajlandó elviselni a nyugati kritikát, amennyiben az nem eszkalálódik valódi szankciókig és stratégiai elidegenedésig. Ettől azonban

várhatóan nem kell tartania az indiai kormánynak, hiszen [India és Oroszország kapcsolata](#) Washington számára másodlagos, ugyanis az amerikai külpolitika célja hogy maximalizálja a partnerséget a kiemelt kérdésekben, és ne engedje, hogy a kisebb jelentőségű kérdésekben felmerülő különbségek vagy nézeteltérések hátráltassák a kapcsolatokat.

Modi ukrajnai útja

Moszkvai utazását követően az indiai kormányfő, hogy a Nyugat számára bizonyítsa semlegességét, egyben a másik háborúzó felet is meggyőzze a béke szükségességéről Ukrajnába is ellátogatott.

Modi augusztus 23-i Ukrajnába érkezését jelentős figyelem övezte. Modi látogatása volt [az első alkalom](#), hogy indiai miniszterelnök Ukrajnába látogatott, amióta 1992-ben diplomáciai kapcsolatokat létesítettek a két ország között. Ukrajna előtt Modi [Lengyelországba is ellátogatott](#), ahol többek között tárgyalásokat folytatott Donald Tusk lengyel miniszterelnökkel.

Az ukrajnai látogatással Modi arra tett kísérletet, hogy semlegesebb álláspontot képviseljen, miután úgy tűnt, hogy Oroszország felé hajlik. Putyin elnök átölelése nem kapott kedvező visszhangot nyugaton, így most Zelenskijt is megölelte Modi, nyilvánvalóan abból a célból, hogy elcsendesítse a kritikusokat. A közös sajtótájékoztatón Modi a [következőképpen nyilatkozott](#): „Nagy meggyőződéssel maradtunk távol a háborútól. Ez nem azt jelenti, hogy közömbösek voltunk... az első naptól kezdve, állást foglaltunk, és határozottan kiállunk a béke mellett”. Modi [Mahatma Gandhi](#) békeüzenetét is kiemelte látogatása során, és tiszteletét tette a kijevi „Béke oázisa” parkban álló Gandhi-szobor előtt. A közösségi médiában pedig Modi Gandhi eszméinek egyetemes jelentőségéről elmélkedett, de az indiai miniszterelnök az orosz-ukrán háborúban életüket veszített gyermekek emlékművénél is lerótta kegyeletét.

A találkozó során Volodimir Zelenskij ukrán elnök [arról is beszélt](#), hogy India egy békecsúcs lehetséges helyszíne lehet, Újdelhi pedig komolyan vizsgálja a lehetőségét, hogy összehozza az orosz és ukrán harcoló feleket. Modi hangsúlyozta Zelenskijnek, hogy Ukrajnának és Oroszországnak időt nem vesztegetve együtt kellene törekednie a folyamatban lévő háború befejezésére, és hogy India kész „aktív szerepet” játszani a térség békéjének helyreállításában.

Az [indiai-ukrán közös nyilatkozat](#) megismételte India elvi álláspontját és a „párbeszéd és diplomácia útján történő békés megoldásra való összpontosítását”. Nem mellékes, hogy a nyilatkozat hivatkozott az ENSZ Alapokmányára és a területi integritás tiszteletben tartásának szükségességére.

Andrij Jermak, az ukrán elnöki hivatal vezetője történelmi jelentőségűnek nevezte Modi látogatását, és hangsúlyozta Ukrajna várakozását, hogy India szerepet játszhat a háború „igazságos békével” való lezárásában, utalva Ukrajna békeformulájára.

Tanmaya Lal az indiai külügyminisztérium [alkalmazottja szerint](#) „ez egy fontos látogatás, amely várhatóan számos ágazatban katalizálni fogja kapcsolatainkat”.

Kiemelve a gazdasági és üzleti kapcsolatokat, a mezőgazdaságot, az infrastruktúrát, az egészségügyet és az oktatást, a gyógyszeripart, a honvédelmet és a kultúrát.

A találkozóval kapcsolatban Modi miniszterelnök később telefonbeszélgetésük alkalmával [Joe Biden elnöknek is megismételte](#), hogy „Szeretnénk azonban elmondani, hogy India soha nem volt semleges állásponton, és az első naptól kezdve a béke oldalán álltunk”.

A közel-keleti konfliktus és az indiai kormány álláspontja

India régóta ragaszkodik a béketárgyalásokhoz és a kétállami megoldáshoz az Izrael és a palesztinok közötti konfliktus megoldása érdekében. Napokkal a 2023 októberi Hamász által elkövetett terrortámadások után az indiai külügyminisztérium [megismételte álláspontját](#) a közvetlen tárgyalások és „egy szuverén, független és életképes palesztin állam létrehozása mellett, amely biztonságos és elismert határok között, Izrael mellett, békében él”.

India eredetileg elkötelezett volt a palesztinok ügye mellett és távolságtartóbb Izraellel szemben, de az utóbbi években a Modi kormány Izraellel is igyekezett elmélyíteni a partnerséget. Ennek jegyében 2017-ben Modi volt [az első indiai vezető](#), aki Izraelbe látogatott.

2024 október elején Izrael Libanon elleni offenzívája, majd pedig az Izrael ellen indított iráni rakétatámadást követően az indiai kormány komoly [aggodalmát fejezte ki](#) az Izraelt és szomszédait érintő biztonsági helyzet eszkalálódása miatt, hangsúlyozva, hogy „a konfliktus nem kaphat szélesebb regionális dimenziót”. A fokozódó feszültségek fényében kérdés, hogy India hogyan fogja kiegyensúlyozni kapcsolatait az összes féllel, ha a helyzet súlyosbodik. Egyes indiai elemzők szerint Indiának semleges álláspontot kellene képviselnie, különösen akkor, ha a helyzet súlyosbodik, és háború tör ki Irán és Izrael között.

India legfőbb aggodalma a kereskedelem esetlegesen tartós megszakadása. A kereskedők világszerte készülnek erre, mivel a kulcsfontosságú vörös-tengeri hajózási útvonal az eredetileg vártnál hosszabb ideig zárva maradhat a nemzetközi hajózási társaságok előtt, ami valószínűleg magasan tartja a fuvardíjakat és a kőolaj árát. Ha a helyzet feszültebbé válik, az hatással lesz az ellátási láncra, az importra és az exportra, valamint India érdekeire a régióban.

Subrahmanyam Jaishankar külügyminiszter pedig kijelentette, hogy [India „nagyon aggódik”](#) egy regionális háború lehetősége miatt Nyugat-Ázsiában, és „bármely ország bármilyen válaszlépésének” figyelembe kell vennie a nemzetközi humanitárius jogot. Megismételte India álláspontját, miszerint a Hamász fegyveresei által Izrael ellen október 7-én elkövetett támadást „terrortámadásnak” tekinti, és úgy vélte, hogy ez a térségben jelenleg tapasztalható feszültségek kiváltó oka. A miniszter szerint India tisztában van azzal, hogy „nehéz időkben” minden fél számára fontos a kommunikáció fenntartása. A külügyminiszter azt is hangsúlyozta, hogy India a nyugat-ázsiai konfliktusok valamennyi típusa miatt

aggódik, nem csak az Izrael-Hamász-Libanon és Irán közötti jelenlegi feszültségek miatt.

India törekvései a legfrissebb események tükrében

A 44-45. ASEAN csúcs alkalmával megrendezett 19. Kelet-ázsiai csúcstalálkozón október 11-én Modi megismételte, hogy a problémák megoldása a [harctéren nem lehetséges](#). Egyúttal a béke és a stabilitás mielőbbi helyreállítására szólított fel Euráziában és Nyugat-Ázsiában megjegyezve, hogy a világ különböző részein zajló konfliktusok miatt a globális dél országai a leginkább érintettek. Modi a terrorizmusról is beszélt: „A terrorizmus a globális béke és biztonság számára is komoly kihívást jelent. Hogy szembenézzünk vele, az emberségben hívő erőknek együtt kell működniük” – fogalmazott.

A globális dél nemzeteire utalva [kijelentette](#) „Békeszerető nemzetek vagyunk, tiszteletben tartjuk egymás nemzeti integritását és szuverenitását, és elkötelezettek vagyunk a régió fiataljainak fényes jövője iránt.”

Október 22-én a BRICS csúcsértekezleten Kazanyban ismét találkozott Modi Putyinnal. A miniszterelnök köszönetet mondott Putyinnak barátságáért, dicsérte a növekvő együttműködést és a BRICS fejlődését, de azt is mondta, hogy India úgy érzi, hogy az ukrajnai konfliktusnak békésen kell véget vetni.

„[Folyamatosan kapcsolatban állunk](#) az Oroszország és Ukrajna között zajló konfliktus témájában” – hangsúlyozta Modi. „Úgy gondoljuk, hogy a problémákat csak békés eszközökkel szabad megoldani”.

„Teljes mértékben támogatjuk a béke és a stabilitás mielőbbi helyreállítását. Minden törekvésünkben az emberiséget helyezzük előtérbe. India kész minden lehetséges támogatást megadni az elkövetkező időkben” – emelte ki Modi.

Sikeres közvetítő lehet India?

Eközben egyre szélesebb körben merült fel az indiai közvetítés igénye, miközben negatív vélemények is nyilvánosságra kerültek ezzel kapcsolatban. Ehud Olmert volt izraeli miniszterelnök kijelentette, hogy elvárja Narendra Modi miniszterelnök támogatását a Hamász ellen a Gázai övezetben folyó háború befejezésére irányuló felhívásban. Olmert „[nagyyszerű és nagyon fontos nemzetközi vezetőnek](#)” nevezte Modi miniszterelnököt, és kihangsúlyozta, hogy „elvárjuk tőle, és azt akarjuk, hogy támogassa a háború befejezését”.

Korábban Narendra Modi miniszterelnök arról biztosította izraeli kollégáját, Benjamin Netanjahut, hogy „a terrorizmusnak nincs helye a világunkban”, és India támogatni fogja a béke mielőbbi helyreállítására irányuló erőfeszítéseket. Modi célként három prioritást vázolt fel: a regionális eszkaláció megakadályozása, az összes túsz biztonságos szabadon bocsátása, valamint a béke és a stabilitás mielőbbi helyreállítása.

Irán indiai nagykövete [Iraj Elahi szerint](#) ha Delhi részt venne a közel-keleti békefolyamatban, képes lenne meggyőzni Izraelt, hogy állítsa le az általa népiirtásnak nevezett gázai műveleteket.

Daniel Markey, az Egyesült Államok Békeintézetének (USIP) dél-ázsiai vezető tanácsadója szerint India szoros viszonya Izraellel és diplomáciai kapcsolatai Iránnal azon kevés országok közé tartozik, amelyek előmozdíthatják a két közel-keleti rivális közötti béketárgyalásokat.

Ian Hall, az ausztráliai Griffith Egyetem nemzetközi kapcsolatok professzora szerint Indiát elbizonytalanította a jelenlegi konfliktus, mivel nem tudta előmozdítani az India-Közel-Kelet-Európa gazdasági folyosót (IMEC). Valószínűtlen azonban, hogy a közvetítési kísérlete eredményes lesz, hiszen az korábban az USA-nak sem sikerült. Kabir Taneja, a delhi székhelyű Observer Research Foundation stratégiai tanulmányok programjának igazgatóhelyettese szerint India soha nem volt közel-keleti közvetítő, és ezt nem is kellene vállalnia, és ragaszkodnia kellene független be nem avatkozást képviselő álláspontjához.

[Derek Grossman](#), a Rand Corporation vezető védelmi elemzője szerint is valószínűtlen, hogy Modi békés megoldást közvetítsen a probléma összetettsége miatt, ráadásul igazából „Indiát nem ösztönzi erre semmi”.

Fareed Zakaria indiai születésű amerikai újságíró szerint a világnak [csak néhány vezetője hiteles](#) a mai háborúban részt vevő mindkét oldalon, és ezek Recep Tayyip Erdogan, Törökország elnöke és Narendra Modi, India miniszterelnöke, ezért utóbbi mindenképpen képes lehet betölteni a közvetítő szerepét.

Konklúzió

A Narendra Modi vezette indiai kormány álláspontja a világban tapasztalható konfliktusokat illetően egyértelmű: a háború nem lehet megoldás a problémákra, békés úton tárgyalások során kell a nézeteltéréseket elrendezni. Az orosz-ukrán háború és a közel-keleti konfliktus során, mint láttuk saját érdekeit szem előtt tartva India mindegyik féllel igyekszik fenntartani a kapcsolatot, miközben Modi moszkvai, majd pedig kijevi útja azt is bizonyította, hogy közvetítőként is hajlandó fellépni, vagyis konkrét lépéseket tenni a béketeremtés ügyében. Azzal kapcsolatban megoszlanak az álláspontok, hogy mennyire lehetnek sikeresek az indiai erőfeszítések, az viszont vitathatatlan, hogy Modi egyike azon vezetőknek a világban, akik rendelkeznek az ehhez szükséges presztízzsel. Az persze más kérdés, hogy ehhez Indiának megvan-e a megfelelő diplomáciai háttere és ereje. Miközben egyre többen számítanak az indiai közvetítésre, jelenleg úgy tűnik a Modi kormányzat is eltökélt amellett, hogy a korábbiaknál aktívabb szerepet töltsön be a konfliktusok rendezésében. Donald Trump elnökké választása várhatóan ebbe az irányba tereli az eseményeket, habár egyelőre kevés konkrétumról értesültünk ebben az ügyben. Egy dolog azonban biztos, bárhogyan is végződnek az említett konfliktusok, a világ legnépesebb államának béke érdekében tett erőfeszítései mindenképpen figyelmet érdemelnek, hiszen India globális jelentősége folyamatosan nő, ezt pedig Európában sem szabad elfelejteni.

Jegyzetek

¹ A találkozó során többek között bejelentették, hogy India két újabb konzulátust nyit az oroszországi Kazanyban és Jekatyerinburgban, emellett kilenc megállapodást kötöttek, hogy megpróbálják kiszélesíteni a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat az energia- és védelmi ágazaton túl. Oroszország ígéretet tett a háborús fronton rekedt indiai állampolgárok hazatérésére is, és felajánlotta, hogy közös vállalatokat hoz létre Indiában az indiai hadsereg számára késedelmesen szállított pótalkatrészek problémájának megoldására.